

KRIAS YAM SUF - פרשת בשלה

Something extraordinary, even by the criteria of miracles, happened at the Red Sea¹. We do not have a Chag on the miracle of the Ark, the miracle of the manna in the desert, Miriam's well or the Clouds of Glory that protected us.

The Maharal states that the uniqueness of Krias Yam Suf is that whereas the plagues had freed all the individual Jews, it was only at Krias Yam Suf that the Jews were freed as a nation². And, in fact, the Chumash only uses the term redemption of the Jews after the crossing of the Red Sea³.

Until then, the Jews were still captives of the pervasive Egyptian civilization. They had become more like free Egyptians, and when they actually left, they felt like expatriates, exiled from the world's greatest civilization. They certainly recognized G-d's Hashgacha, and they knew that they were Jews – but they somehow thought that now that they were free, Egypt would become a 'goldene' medinah for them as it had in the time of Yosef. The nightmare was over and life as Jews in Egypt could begin. Moreover, they could now enjoy this unique place without illusions. They knew the score – they knew that at any time they could be enslaved again at any future stage, and that, as in other historic times of Jewish emancipation, their rights might be given in fits and starts⁴.

The Egyptians who now pursued the Jews are mentioned in the singular, for it was a unified nation of Egypt – a civilization - that came to return the Jews⁵. However, at Krias Yam Suf the Jewish nation finished for good their romance with Egyptian culture. Throughout Krias Yam Suf the Egyptians are mentioned in the singular, for it is as a nation and a civilization that they are being destroyed, what the Sages would call their "Sar"⁶. Now

¹Which the Ibn Ezra says was the greatest of the נסים on which there is no Chag. The Ramban says that the Torah is כולה נסים.

²מהר"ל, דרך חיים על אבות (פרק ה משנה ד): הקדוש ברוך הוא הוציא את ישראל ממצרים דהיינו מפרעה זה שהיה באותה שעה, אבל עדיין לא הוציא אותם ממצרים דהיינו מן האומה בכלל, כי מאחר שהיו תחתיהם אף כי יצאו מרשות של אותם מצרים לא יצאו מכלל מצרים שכולל אותם שהם בזמן הזה ואשר יהיו לעתיד, וזה היה על ידי קריעת ים סוף שיצאו ישראל מן הארץ בכללה על ידי נסים בים ושקע כל מצרים בתוכו בפעם אחד, ובדבר זה יצאו ממצרים בכלל. (ע"ש בתירוץ הראשון שלו: כי ההצלה היא בשנים האחד ההצלה מן המתנגד הוא האדם שהוא בעל בחירה ובעל שכל, והמתנגד השני הוא הטבע ... ולפיכך הוציא הקדוש ברוך הוא את ישראל ממצרים על ידי נסים והציל אותם מן המתנגד שהוא בעל שכל הוא פרעה ומצריים ... הוציא אותם, וגם עשה עמהם נסים על הים שהוא מתנגד הטבע

(

³רבינו בחי' ו' ו': שלא תמצא לשון גאולה ביציאת מצרים רק אחר אבדן המצריים שנאמר (שמות יד) וינער ה' את מצרים בתוך הים וסמך ליה ויושע ה' ביום ההוא את ישראל כי אז נחשבו גאולים ונושעים

⁴רבינו בחי' ו' ו': ענין קריעת ים סוף זהו שאמר וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדולים - וזהו רמז לקריעת ים סוף שאז נחשבו גאולים כי העבד היוצא מתחת יד האדון הקשה אשר מרר את חייו בכמה מיני שעבודין והוצרך לשלחו מאתו ולעשותו בן חורין על כרחו עוד העבד ירא ומתפחד פן ירדוף אדוניו אחריו ואין הגאולה שלמה אצל העבד עד שיתברר במיתת האדון וזהו שלא תמצא לשון גאולה ביציאת מצרים רק אחר אבדן המצריים שנאמר (שמות יד) וינער ה' את מצרים בתוך הים וסמך ליה ויושע ה' ביום ההוא את ישראל כי אז נחשבו גאולים ונושעים

⁵מהר"ל, שם: ולפיכך אצל קריעת ים סוף לא נזכר רק לשון יחיד והנה מצרים נוסע אחריהם, וכן כל הפרשה מפני שהיה זה לכל מצרים, מה שהם עם מצרים.

⁶מהר"ל, שם: ועל פי זה הסוד דרשו רבותינו ז"ל (שמו"ר פכ"א) והנה מצרים נוסע אחריהם שראו ישראל שר של מצרים בא לעזור למצרים ולפיכך ויראו מאוד, וכל זה מפני כי הנצח הזה לא לאלו מצרים רק לכל האומה אשר הם תחת השר שלה ולפיכך בא המלאך לעזור אותם, וכאשר נצחו השר שלהם בשביל כך נצחו את האומה בכלל

the national identity of the Jews, their readiness to be permeated by Jewish values – the Torah, was now complete.

This is what is hinted at in the verse 'שמות יד:ד) וידעו מצרים כי אני ד' – *And the Egyptians will know who I am (says G-d)*. This is not referring to the Egyptians, but rather on the 'Egyptian part' contained in each Jew¹.

Water – the sea - was the culminating miracle of the Exodus, producing one of only nine times in history when a level of Shira was achieved². Water is that which gives life, and, when life is no longer justifiable, takes it away, as it did in the flood³. In that sense, water represents a transition from the primordial waters at the beginning of creation into the holiness of life, as is done with a mikveh and with Noah's ark⁴. But those very same waters were the flood waters of destruction.

G-d's name is mentioned eighteen times in שירת הים. G-d's 4-lettered Name repeated 18 times makes up His Great Name of 72 letters. This name in turn reflects "the fullest unfolding of His wonderworking might"⁵. Clearly, קריעת ים סוף was an extraordinary event.

At Krias Yam Suf, the Egyptian army was destroyed to the last man⁶. Not a single soldier, military storeman, clerk or anyone associated with the military was left⁷. The Jewish nation was not subjected to Egyptian rule ever again. Even when the Jews conquered and divided the Land of Israel, which is practically in Egypt's backyard, Egypt is never mentioned.⁸

ובמכתב מאליהו, ח"ג עמ' 216: לכל אומה יש מדתה המיוחדת אשר היא תוכנה ומהותה הפנימית. מידה זו נקראת בלשון חז"ל "שר האומה" דהיינו כוחה ותוכנה המיוחד של האומה. ע"כ ולפי זה הסביר ספר המעמקים (עמ' 183) את דברי חז"ל (שמו"ר כא ה): כיון שהשקיע הקב"ה את המצרים בים לא שקע תחילה אלא שרן" שהכוונה להגדרת המכתב מאליהו ע"ש

¹ דגל מחנה אפרים

²Targum: The tenth song will be sung when we will be redeemed from our exile. The other nine songs are:

1. Adam HaRishon when his sin was forgiven on Shabbos – מזמור שיר ליום השבת
2. שירת הים
3. When a well of water was given to Bnei Yisrael in the desert:
במדבר כא:יז - אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה
4. Moshe before he died: (דברים לב א) האזינו השמים (דברים לב א)
5. Yehoshua when he stopped the sun (יהושע י יב) (יהושע י יב)
6. Barak and Devorah when Bnei Yisrael defeated Sisera (שופטים ה א) (שופטים ה א)
7. Chana when she had a child (שמואל א ב א) (שמואל א ב א)
8. David on all the miracles (שמואל ב כב א) (שמואל ב כב א)
9. Shlomo HaMelech – שיר השירים

³ רב משה שפירא, שליט"א

⁴ ספר החינוך

⁵ Rav Elie Munk, The World of Prayer, pgs. 30-31

⁶ (ד) מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף: (ה) תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו אבן:

⁷ ספורנו: לכל חיל פרעה הבאים אחריהם. המון כל רכב מצרים ורוכביהם שבאו אחר הפרשים למלחמה: העמק דבר: לא נשאר בהם עד אחד. אפילו מי שאינו בעל מלחמה אלא משרת אותם ונושא כליהם. וזהו דיוק לשון עד אחד. היינו פחות מאחד. רק השייך להם ג"כ לא נשאר. וע' לעיל ט' ד':

⁸Praise, My Soul: pg: 229

In their death, the Egyptians understood that they had been made unwitting tools to show G-d's greatness - even that is worthy of praise and reward – and they too are included in שירת הים (Pharaoh himself did survive in order to witness G-d's great Sovereignty²).

At the very same time that one wind was destroying the Egyptians, a second wind was saving the Jews³. They understood that the drowning of the Egyptians was but G-d's blessing blessing turned the other way⁴. The same Red Sea that saved the Jews drowned the Egyptians⁵. Truly, these were simply different faces of the same thing. And so, when they sang, Klal Yisrael stressed the positive – i.e. the saving of the Jewish people, rather than the destruction of the Egyptians. This is a lesson to the Jews for the generations – Jews celebrate salvation. We don't celebrate destruction- not even of our worst enemies⁶ - we weren't even privy to see their drowning⁷. (G-d went even further with the angels: מאי יוחנן ר' יוחנן דכתיב ולא קרב זה אל זה כל הלילה בקשו מלאכי השרת לומר שירה. אמר הקב"ה מעשה ידי טובעין בים ואתם On the contrary, G-d loves all His creatures, and hopes that the evil will do Teshuva⁸, so long as their evil has not reached the point of self destruction⁹. Pesach is celebrated because G-d took us out of Egypt (כי הוציא ד' את ב"י ממצרים) and not because He inflicted judgment on the Egyptians (כי בו עשה במצרים שפטים).¹⁰ Chanukah is celebrated with

¹ רש"י טו יב: תבלעמו ארץ - מכאן שזכו לקבורה בשכר שאמרו ה' הצדיק:

² דעת זקנים מבעלי התוספות: לא נשאר בהם עד אחד - אבל אחד נשאר והוא פרעה והא דכתיב בספר תהלים אחד מהם לא נותר היינו מכל עמו:

מכילתא: לא נשאר עד אחד אף לפרעה דברי ר' יהודה שנאמר מרכבות פרעה וחילו כו' ר' נחמיה אומר חוץ מפרעה כו'. והאבן עזרא (פסוק הבא) נקט כדברי ר' יהודה

³ (כט) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימים ומשמאלם: חזקוני (כט) ובני ישראל הלכו ביבשה - פסוק זה דבוק לשלמעה הימנו, בעוד שהמים כסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה, היו בני ישראל הולכים ביבשה שהיו שתי רוחות משמשות בים, וברוח אפך נערמו מים משמש לישראל, נשפת ברוחך כסמו ים משמש למצרים. (וכן באבן עזרא, ספורנו והעמק דבר)

⁴ רש"י טו ו: ימינך ימינך - שני פעמים כשישראל עושין את רצונו של מקום השמאל נעשית ימין:

⁵ אבן עזרא שמות יד כט: ובני ישראל - טעם להזכיר זה פעם אחר. כי פרעה היה טובע ועוד נשארו אנשים מישראל בים עוברים. וזה ה' פלא בתוך פלא כי במקום שהיו ישראל עוברים בים היה שם רוח קדים מייבש ובמקום פרעה וחילו הביא השם רוח אחרת להמס המים שנקרשו ונעשו חומות.

⁶ משך חכמה, שם ולא קרב זה אל זה שאין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים (מגלה י סע"ב) לכן אמר בארץ מצרים שיעשו חג בשביעי ולהורות שאין החג מסיבת מפלת מצרים בים שצוה להן טרם שנטבעו בים ודו"ק

⁷ מסכת ערכין דף טו.

ובילקוט רמז תרנ"ד שלכן לא כתב שמחה בפסח ואין גומרין הלל כל ז' משום בנפול אויבך אל תשמח. (משך חכמה, שם)

⁸ רמח"ל, קל"ח פתחי חכמה, ס"ב: הרי שרוצה להיטיב גם לרשעים. שמא תאמר, כל זה הוא לאחר אורך הגלות וקבלת עונשם. אישכך - היא הנותנת, אם כן הרי הרצון העליון מסבב דברים שאחריהם יזכו הכל, שמע מינה שהרצון הוא רק להיטיב ממש, אלא שצריך ללכת עם כל אחד כפי דרכו, והרשעים צריך להענישם כדי שימחול להם אחר כך.

⁹ של"ה, כי אז (כשנתמלא סאתם) כתבו (משלי יא) באבוד רשעים רינה וכתב הרמח"ל בדעת תבונות ח"ב ס' סא: אמרה הנשמה שיהיה החוטא עצמו נתקן על ידי העונש - אני מבינה. אך איך יהיה התיקון הזה משהו החוטא לצדיק או לבעל תשובה, כי סוף סוף הזכות צריך שיוולד מן הבחירה, והעונש אינו תלוי בבחירה. ס' סב: אמר השכל; הן אמת שהענין הזה עמוק מאד והוא מן העיקרים הגדולים אשר בהנהגתו ית"ש. ואנחנו מצאנו אמרים תמוהים בזה הענין כאשר אמרו (שהש"ר ה' ג): "פתחו לי פתח כחודו של מחט" וגו' והרי אין זה מן המשפט שהקב"ה רוצה לכלכל. [הג"ה: הרי אין זה מוצדק לפי דרכי המשפט, שעל ידי התעוררות קטנה זוכה להשפעה גדולה] ואם תאמר שהוא ממדת החסד, אם כן אין צריך אפילו פתח כחודו של מחט.

¹⁰ משך חכמה יב טו: ולדעתי הא דאמר להם עתה דבר שלדורות הוא להורות שלימות מצוותיו יתברך כי כל העמים בדתותיהן הנימוסות יעשו יום הנצחון יום מפלת אויביהם לחג הנצחון, לא כן בישראל המה לא ישמחו על מפלת אויביהם ולא יחגו בשמחה ע"ז וכמו שאמר

lighting candles, not rejoicing the military victory¹ and Purim is not celebrated on the day of the military victory either².

When both the men and women burst into song³, Krias Yam Suf became one of the seminal events in Jewish history. The Jewish nation came of age in the maturity of their beliefs⁴. Because they believed, they were able to sing⁵ and that is worth dedicating a Yom Tov to⁶. In fact, it is worth repeating that song every morning in our prayers. The leap of faith the Jews took then provided the momentum that propels us forward until the end of time.⁷

This leap of faith was all the more remarkable because of the deep doubts that preceded it. The Jews, seeing the approaching enemy asked: Are there no graves in Egypt that you (Moses) took us to die in the desert?⁸

What changed their mind was that they saw with their own eyes (ויראו העם)⁹. It was a faith based on a reality happening in front of them. This swept them up to prophetic heights¹⁰. Even the handmaidens at the crossing of the Red Sea saw what Yechezkel ben Buzi did not see¹¹. They could literally point to the tangible reality of G-d's presence as no later prophet

בנפול אויבך אל תשמח כו' פן יראה ד' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו, (משלי כד, יז) הרי דאדם המעלה אינו שמח בנפול אויבו משום שהשמחה רע בעיני ד' הלא רע בעיני ד' צריך לשנאותו ולכן לא נזכר בפסח חג המצות כי בו עשה במצרים שפטים רק כי הוציא ד' את ב"י ממצרים אבל על מפלת האויבים אין חג ויו"ט לישראל.

¹ משך חכמה, שם: ולכך על נס חנוכה אין היום מורה רק על הדלקת שמן זית וחינוך בית ד' וטהרתו והשגחת אלקים על עמו בית ישראל בזמן שלא היה נביא וחזוהו בישראל ולכן נעשה ההדלקה על ענין בלתי מפורסם ההדלקה שמונה ימים בהיכל משום שהמנהיגים והשרי צבאות היו הכהנים הגדולים החשמונאים והיה חוששת ההשגחה שמא יאמרו כחם ועוצם ידם ובתחבולות מלחמה נצחו הראתה להן ההשגחה אות ומופת בהיכל אשר אינו ידוע רק לכהנים למען ידעו כי יד אלקי עשה זאת והם מושגחים דרך נסיי למעלה מן הטבע.

² משך חכמה, שם: וכן בנס פורים לא עשו יו"ט ביום שנתלה המן או ביום שהרגו בשונאיהם כי זה אין שמחה לפני עמו ישראל רק היו"ט הוא בימים אשר נחו מאויביהם וכמו שהיו צריכים למנוחה והיה נחשים על דרכם ונהרגו הנחשים היתכן לשמוח יום שנצחו הנחשים כי רק השמחה על המנוחה לכן וכתוב מרדכי (אסתר ט, כ) את הדברים האלה וישלח ספרים כו' לקיים עליהם להיות עושים כו' כימים אשר נחו וכו'.

³ שמות טו (כ) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת: (כא) ותען להם מרים שירו לה' כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים:

⁴ של"ה: ומה שמשה רבינו איחר מלומר שירה עד שנעשו המעשים, הוא בשביל שעדיין לא היתה אמונה חזקה בישראל, וזה הוא שכתוב "ויאמינו בד' ובמשה עבדו, אז ישיר משה ובני ישראל, כלומר אז, באותה פעם שר משה, ולא מקודם מיד שהובטח מהקב"ה שיקרע הים משום שאז האמינו ישראל.

⁵ תנחומא

⁶ The seventh day of Pesach on which we read the Shira

⁷ Praise, My Soul: pg. 233

⁸ שמות יד יא ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים.

⁹ שמות יד לא

¹⁰ שמות טו ב: וברש"י שם (ע"פ המכילתא בשלח השירה ג): זה קלי - בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא (יחזקאל בן בוזי) (ובגירסא אחרת מה שלא ראו נביאים) וברבינו בחיי: ביחזקאל כתיב (א, א) ואראה מראות אלקים ובשאר הנביאים כתיב (הושע יב, יא) וביד הנביאים אדמה, כלומר בדמיונות ומראות אבל על הים ראו כולן עד שאמר כל אחד ואחד זה קלי ואנוהו, ואין כוונת החכמים בזה שתהיה מעלת השפחה בענין ההשגה והחכמה יתירה על השגת מעלת יחזקאל בן בוזי הנביא אלא הכוונה שראתה שפחה על הים דבר שלא ראה יחזקאל.

¹¹ רש"י: זה קלי - בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים:

could and say: זה קלי- *This is my G-d¹ and ...* ואנוהו - Targum Unkelos - a dwelling, as in בנה. *"I wish to become a dwelling for Him,"² meaning, I wish to live my life so that it becomes a residence for G-d's Presence in this world.³*

Shira – a song sung by the Jewish people together with all of creation in one large symphony – when all of creation is but a revelation of G-d⁴. When Klal Yisrael sees this, they too become a part of His revelation – G-d speaks through them as He does through the rest of creation⁵. Their prophetic gift meant that Moshe and the Jewish were able to say the same words of the Shiras HaYam together in complete harmony⁶. Together, they became instruments of G-d's revelation.

We carry something of that song with us in all generations. אז ישיר – *Then they will sing*: Then and in the future: The song which they spoke then, caused them to continue uttering song in all the generations⁷. We have a name for the Shabbos on which the Jews crossed the Red Sea: it is called Shabbos Shira – when we recreate for ourselves something of that magic moment.

But let us go back to see how that moment was achieved. The Jews are trapped. They cry out to Moshe who turns to G-d. G-d responds, astonishingly, *Why are you crying out to Me?* And to whom should Moses turn? But what G-d meant was: "Do not even think that your השתדלות (effort) of prayer will help. This is totally up to Me."⁹ But, did

רבינו בחיי: רבי אליעזר אומר מנין אתה אומר שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי שנאמר זה קלי ואנוהו, ביחזקאל כתיב (יחזקאל א) ואראה מראות אלקים ובשאר הנביאים כתיב (הושע יב) וביד הנביאים אדמה, כלומר בדמיונות ומראות אבל על הים ראו כלן עד שאמר כל אחד ואחד זה קלי ואנוהו, ואין כוונת החכמים בזה שתהיה מעלת השפחה בענין ההשגה והחכמה יתרה על השגת מעלת יחזקאל בן בוזי הנביא אלא הכוונה שראתה שפחה על הים דבר שלא ראה יחזקאל.

¹Rav Schwab on Prayer pg. 233

² Rav Hirsch

³Rav Schwab on Prayer pg. 237

⁴רב צדוק הכהן רססי לילה - אות ח: שירה הוא רק כשמכיר הנוכח כענין ראתה שפחה וכו' אז נפתח פיהם לומר שירה.

⁵ספר שם משמאל פרשת בשלח - שנת תרע"ח והנה ברש"י אז ישיר משה וגו' עלה בלבו שישיר וכן עשה וכו'. וכל המפרשים דקדקו מה אתא לאשמעינן ומי לא ידע שאי אפשר שיהיו אומרים השירה בלתי שעלה על לבם תחילה. וכבר אמרנו לפרש שגוף אמירת השירה אין לחשוב להם לישראל לזכות שהרי לא מהם הי', אלא שכינה מדברת מתוך גרונו, וע"כ התכוונו כולם כאחד מלה במלה שאפי' בנבואה אמרו ז"ל (סנהדרין פ"ט.) אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד, ומוכרח לומר ששכינה מדברת מתוך גרונו. וע"כ השוו משה ובנ"י, כלומר כשם שמרע"ה שכינה מדברת מתוך גרונו תמיד כן הי' לישראל בעת השירה ... וכל שבח ישראל שבשירה זו הי' הערכת לבם שעלה בלבם שישיר, ולפי הערכת לבם באותה מדה היתה שכינה מדברת מתוך גרונו: ... ולפי האמור יתבאר שהירידה לים שהיא בחי' אמונה היתה בלילה, אבל השירה ובכללה הערכת הלב לשירה כמעין הנובע שהיא בחי' אמת היתה ביום:

⁶ מסכת סוטה דף ל עמ' ב: שרתה רוח הקדש על כלם וכונן יחד את השירה ככתבה

⁷ פירוש עצמי. וברש"י: אז ישיר משה - אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר ... זהו ליישב פשוטו אבל מדרשו ארז"ל מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה וכן

⁸יד (טו) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו:

⁹ר' חיים פרידלנדר.

אבל ברמב"ן שיטה אחרת בדבר וז"ל: מה תצעק אלי אמר ר"א כי משה כנגד כל ישראל, שהיו צועקים לו, כמו שאמר ויצעקו בני ישראל אל ה' וא"כ למה אמר מה תצעק אלי, ראוי להם לצעק ואולי יאמר מה תניחם לצעוק דבר להם ויסעו, כי כבר אמרתי לך ואכבדה בפרעה (פסוק ד) ורבותינו אמרו (מכילתא כאן) שהיה משה צועק ומתפלל, והוא הנכון, כי לא ידע מה יעשה, ואף על פי שאמר לו השם ואכבדה בפרעה, הוא לא היה יודע איך יתנהג, כי הוא על שפת הים והשונא רודף ומשיג, והיה מתפלל שיוצאנו ה' דרך יבחר וזה טעם מה תצעק

we not see that Nachshon ben Aminadav jumped into the sea and waded until the sea was up to his nostrils? Was it not his efforts – his leap of faith - that aroused G-d to split them?

The fact that G-d tells the Jews not to cry out to Him is rendered all the more strange by the fact that the original Exodus from Egypt seems to have been triggered by just such cries. As the verse says:

ב (כג) ... ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה¹: (כד) וישמע אלקים את נאקתם² ...
ג (ז) ויאמר ה' ראה ראיתי את עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו:

The Chumash is replete with just this lesson. When Rivka was barren, the verse says that both Yitzchak and Rivka davened to HaSh-m who heard their cries, and Rivka then became pregnant³. And, in Devarim, this is put into a general principle: *For what nation is there so great, who has G-d so near to them, as the Lord our G-d is in all things that we call upon Him for*⁴?

All this is true – we are supposed to call out to G-d. But G-d wanted to teach us that our prayers are not effective because they are some type of advanced **השתדלות** – a different more effective kind of action. Rather, our prayers work because they reveal the resonance between our concerns and G-d's concerns. His interests are the welfare of the Jewish people. Thus, G-d says to the Jewish people, **מה תצעק אלי** – *Why are you calling out to me* - if you will have the faith, then **עלי הדבר תלוי** – *It is dependent on me* - and your prayers will have revealed that your needs are the concern of the Almighty⁵.

Nesivos Shalom says that prayer would not help here because it was just not powerful enough to merit G-d overturning His attribute of justice (הללו עובדי עבודה זרה והללו ע"ז) with His Midas HaRachamim. Prayer is an act of faith, of trusting that G-d will help us when we call out. What was needed here was a higher level of faith, one that was reflected in action, not just in passive prayer⁶. G-d's words to Moshe can be understood as saying, "Why are you only crying out to me? This is not sufficient. You must do more. Speak to the Jewish people and go forth. Act according to your faith."⁷

אלי, שהיית צריך לשאל מה תעשה ואין לך צורך לצעוק, כי כבר הודעתך ואכבדה בפרעה, ולא סיפר הכתוב צעקת משה, כי הוא בכלל ישראל:

¹ ב (כג) ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה:

² (כד) וישמע אלקים את נאקתם ויזכר אלקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב:

³ בראשית כה (ז) ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו:

⁴ דברים ד (ז) כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו:

⁵ הרב ראובן לויכטר, ועדים על תפילה

⁶ ג' תיבות שלום עמ' קה: יש בטחון בשב ואל תעשה ויש בטחון בקום ועשה. ביציאת מצרים היה בטחון בשב ואל תעשה, אולם, בעת שעמדו על הים, כשהים לפניהם והאויב מאחוריהם ... אז היו צריכים נס למעלה מן הטבע, וכדי להמשיך את הנס היו צריכים בטחון בקום ועשה, שיעשו פעולה למעלה מן הטבע וגו' ושם (עמ' קד): כיון שאינם ראויים, לא די בצעקה כנגד מדת הדין המונעת

⁷ ויאמר ד' אל משה מה תצעק אלי. דבר אל בני ישראל ויסעו.

But why is action so much higher than prayer? It would seem that every miracle requires one to act first. Did not Noah also do an action in order to receive his miracle? Did he not have to build an ark over many years as a preparation for G-d to miraculously expand his handiwork and place much more in the ark than it could naturally hold? Before every miracle, one has to take hishtadlus as far as it will go. Only then can one turn the matter over to G-d as if to say, "G-d, I have done my bit. I now hand this over to you." So too, Bnei Yisrael left Egypt armed for battle¹, though in the end, the victory by a group of slaves over the Amelekites and others remains an astonishing miracle.

So, it is true that Nachshon ben Aminadav went into the sea until his nostrils (see note²), fulfilling the Hishtadlus principle. But here was the difference: there was no expectation that Nachshon's actions could split a sea. This was not an act of hishtadlus to try and achieve a result by human efforts, as much as an act of faith of believing from the outset that G-d will save the Jewish people.

Normally, Bitachon and Hishtadlus intersect at a certain point. We do our hishtadlus up to a point and then we have Bitachon that whatever G-d decides henceforth will be the right thing even if the result does not go in the direction of our hishtadlus. But for Nachshon, the result was already predetermined by G-d. The water could split at his toe, at his knee or his belly – it was all the same to Nachshon. There was nothing about his stepping into the water that was, from a natural point of view, going to help the process. The miracle was, as the verse states, ביד רמה – *with an elevated Hand*, which the Mechilta translates as בגבורה ומפורסמת – *with elevated and publicized strength*³. The Jews had now reached a level of clarity of G-d's involvement in man where they could point and see tangibly that *this is my G-d*⁴.

It is difficult to understand how revolutionary this approach to faith was for the Jews. Here was a nation who could not be taken directly to Israel because they were likely to return to idolatry, a nation who, in fact, later committed the sin of the Golden Calf (see note⁵). This

¹ רש"י יג יח: וחמשים - אין חמושים אלא מזוינים (לפי שהסיבתן במדבר גרם להם שעלו חמושים שאלו היה דרך יישוב לא היו מחומשים להם כל מה שצריכין אלא כאדם שעובר ממקום למקום ובדעתו לקנות שם מה שיצטרך אבל כשהוא פורש למדבר צריך לזמן כל הצורך וכתוב זה לא נכתב כי אם לשבר את האוזן שלא תתמה במלחמת עמלק ובמלחמות סיחון ועוג ומדין מהיכן היו להם כלי זין שהכו ישראל בחרב (ברש"י יט) וכה"א (יהושע א) ואתם תעברו חמושים. וכן תרגם אונקלוס מזרזין כמו (בראשית יד) וירק את חניכיו וזרזו.

² אמרו חז"ל (סוטה לו.) כי שבט יהודה קידש ה' ונכנס לים תחילה, הוא שאמר במדרש (תהלים עו) בצאת ישראל ממצרים וגו', היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו (תהלים קיד, א), מלמד ששבט יהודה קידש ה' יתברך תחילה, וזהו שכתוב (שם, ג) הים ראה ויננס, מה ראה נחשון בן עמינדב שקפץ תחילה לתוך הים, והיו שאר השבטים מתעצמים עמו ורוצים שיכנסו הם תחילה, ושבט בנימין היה רוצה לירד לתוך הים תחילה שנאמר (שם סח, כח) שם בנימין צעיר רודם אל תקרי רודם אלא רד ים ואחיו בני יהודה היו מרגמין אותם באבנים שנאמר (שם) שרי יהודה רגמתם שרי זבולון שרי נפתלי כלומר היו מתעצמין עם שרי זבולון ועם שרי נפתלי, והנה יהודה גבר באחיו שקפץ נחשון לתוך הים תחילה לפיכך ישראל ממשלותיו של יהודה. ואמרו עוד במדרש (במדבר רבה יג, ז) כי לכך נקרא נשיא שבט יהודה נחשון על שם שירד תחילה לתוך נחשול של ים: (רבינו בחיי יד טו)

³ רש"י יד ה

⁴ רש"י טו ב ד"ה זה אלי - בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים

⁵ משך חכמה יג יז: ולא נחם אלקים כו' כי קרוב הוא - במכילתא קרוב הוא הדבר שאמר הש"י למשה בהוציאך כו' את האלקים כו' קרוב הדבר לשוב למצרים כו'. ויתכן כי הושרש בלבבם טעיות העו"ג והבליהם ומושגיהם הזרים לכן לא פעלה עליהם התגלות כבוד ה' ואמיתותו אשר הופיע עליהם פתאום לשלש חדשים לעקור מלבבם כל רע וכשעשו אחדים מהם וערב רב העגל לא היה אחד [לבד חור] אשר התנגד עליהן ומיחה בידן כי עוד לא נחקק בליבותם הוד מציאות אלקי יחיד בלתי מושג משגיה על כל ומנהל כל בהנהגתו הפרטיות, ועל זה אמרו ובלבם יכזבו לו כמו שדרשו רז"ל, (שמות רבה מב-ו) ואם היה מביאם תיכף אל ארץ האמורי ארץ מלאה כל פסל ותבנית אשר נהבלו בכל העו"ג ותועבותיהן אז לא נעקר מהם ציורים הרעים ומחשבת און, לכן הולכין במדבר ושם בדד ה' ינחנו ונעקר מלבבם ונתרחקו מכל תעלוליהם והבליהם ונתקיים ואין עמו אל נכר (דברים לב, יב) שאין אצל ישראל שום שורש מאל נכר, וזה שאמרו כי קרוב הוא הדבר כו'

was a vast nation who saw their old masters, the Egyptians, coming with but a remnant of their army and yet would be led meekly back to Egypt¹. This nation was to shoot to a level of absolute clarity of G-d and His presence on earth at one seminal event. From the plagues onwards, **יצאת מצרים** was designed to show that G-d controls everything, and the splitting of the Red Sea was to be the culminating act. Here Bnei Yisrael were to reach a new level of insight, a level of understanding that even our hishtadlus comes from the strength that G-d gives us.

Rav Friedlander² explains that Bnei Yisrael now reached a kind of Messianic level, a revelation of the Oneness of G-d (גילוי יחוד), when they saw everything come together (see note ³). אז ישיר⁴, then when it entered their hearts to sing⁴, they sang a song that really lives in the future, the time of the resurrection of the dead⁵. Even the מעשים of the רשעים were understood as part of the fabric at this time. The Plague of the First Born taught that we only exist if we are הטבע מן – above nature – so we were literally operating at that level then,

תעבדו את האלקים כו' ולכן קרוב הדרך לשוב למצרים ליסודות מדעי חרטומיהם וכהניהם וזה הסיבה אשר עכבן השי"ת נורא עלילות להוליכן במדבר ארבעים שנה ודו"ק.

¹אבן עזרא יד יג: התיצבו וראו את ישועת ה' - כי אתם לא תעשו מלחמה רק תראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום. יש לתמוה איך יירא מחנה גדולה של שש מאות אלף איש מהרודפים אחריהם. ולמה לא ילחמו על נפשם ועל בניהם. התשובה כי המצרים היו אדונים לישראל וזה הדור היוצא ממצרים למד מנעוריו לסבול עול מצרים ונפשו שפלה. ואיך יוכל עתה להלחם עם אדוניו. והיו ישראל נרפים ואינם מלומדים למלחמה. הלא תראה כי עמלק בא בעם מועז ולולי תפלת משה היה חולש את ישראל. והשם לבדו שהוא עושה גדולות. ולו נתכנו עלילות. סבב שמותו כל העם היוצא ממצרים הזכרים. כי אין כח בהם להלחם בכנענים עד שקם דור אחר דור המדבר שלא ראו גלות. והיתה להם נפש גבוהה כאשר הזכרתי בדברי משה בפרשת ואלה שמות:

² שפתי חיים, פסח

³ The Exodus showed that HaSh-m is over the whole world and punishes the wicked (הנהגת המשפט). The Exodus showed the Jews that ongoing השגחה כללית (השגחה כללית) was not sufficient to ensure their existence – it required a special act of השגחה for them to come into being. The crossing of the Red Sea gave them an insight into the Hanhagas HaYichud, which underlies the Hanhogas HaMishpat, and the result was song.

Pachad Yitzchak (פחד יצחק, ראש השנה ד, פסח מו, מז, מח:) explains that this was the beginning of change from חסד (חסד – unearned chesed) to חסד זכות. Up until now, HaSh-m had maintained the world artificially (= חסד זכות). Each generation needed a new handout of חסד. This is why there are 26 חסדים in the הלל הגדול, one for each of the generations up until then. These generations were not building one on the other; each one was sustained by HaSh-m's חסד, even if they did not deserve it משפט. Now, with the מכות, HaSh-m began to introduce חסד זכות, a חסד that we have to earn, and that we can claim, according to the laws that He chose to set up. You deserve to drink water: You the Jews will drink at the very same time that the water is blood for the מצרים. Because you have earned it, you can build on it. Led by Nachshon, you showed extraordinary faith at the Red Sea – you will be judged favorably and the waters will split for you.

רש"י יד יט: וילך מאחריהם - להבדיל בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ולקבל חצים ובליסטראות של מצרים. בכל מקום הוא אומר מלאך ה' וכאן מלאך האלקים אין אלקים בכל מקום אלא דין מלמד שהיו ישראל נתונים בדין באותה שעה אם להנצל אם להאבד עם מצרים

Now is the stage of חסד יבנה, a single חסד, each generation building on the previous one. See also the חסד, his first מאמר on פסח (ח"ב דף רנ"ט) פסח, who explains in greater detail and in an easier form.

⁴רש"י טו א ד"ה: אז ישיר משה - אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה וכן (יהושע י) אז ידבר יהושע וכן (מ"א ז) ובית יעשה לבת פרעה חשב בלבו שיעשה לה אף כאן ישיר אמר לו לבו שישיר וכן עשה ויאמר אשירה לה'. וכן ביהושע כשראה הנס אמר לו לבו שידבר וכן עשה ויאמר לעיני כל ישראל וכן שירת הבאר שפתח בה אז ישיר ישראל פירש אחריו עלי באר ענו לה (מ"א יא) אז יבנה שלמה במה פירשו בו חכמי ישראל שבקש לבנות ולא בנה למדנו שהיו"ד ע"ש המחשבה נאמרה זהו ליישב פשוטו

⁵רש"י שם: אבל דרשו רז"ל מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה

seeing the whole picture – למעלה מן הזמן – above the level of time (אז, *then*, can apply to the past and to the future).

The Jews sing, not only because they are happy, but because this is the vehicle to communicate to the world that new level of insight¹. They are not happy for their victory but are happy because they reached a new level of clarity of G-d's mastery of all, forever (שמות טו:יה) ה' ימלך לעלם ועד). Gone was all ambiguity of competing gods; 'אשירה לה' - To Him alone, for there is none beside Him². G-d's Name was shown to be so vastly dominant over every mighty earthly being, unifying as it does the seemingly contradictory facets of mercy and judgment all in one⁴. נורא תהלות: To understand all of these, and to give expression to it all, is almost an impossible task⁶. תבלעמו ארץ: Yet even the slightest recognition of all of this, even by those who choose not to believe in Him, is already a great spiritual act⁸.

The Jews now saw the harmony of the lower worlds with those more spiritual realms above⁹ (מכון לשבתך¹⁰). The whole picture now came together. Their thanksgiving "*were not merely for the miracles but for the trials, not merely for the salvation but for the suffering,*" for they now knew that these, too, were a part of the blessing¹¹. Below the surface of things, everything is used by G-d to ultimately bring forth His Oneness¹².

Hence, their song was sung together with all of creation in one large symphony – for it was now clear that all of creation is but a revelation of G-d¹³. When Klal Yisrael saw this, they too became a part of G-d's revelation – G-d spoke through them as He does through the

¹רש"י טו ב: ואנוהו - ד"א ואנוהו לשון נוי אספר נוי ושבחו לבאי עולם כגון מה דודך מדוד דודי צח ואדום וכל הענין:

²ספר התודעה, שבת

³(ג) ה' איש מלחמה ה' שמו:

⁴רש"י טו ג: ה' שמו - מלחמותיו לא בכלי זיין אלא בשמו הוא נלחם כמו שאמר דוד (שמואל יז) ואנכי בא אליך בשם ה' צבאות. ד"א ה' שמו אף בשעה שהוא נלחם ונוקם מאויביו אוהו הוא במדתו לרחם על ברואיו ולזון את כל באי עולם ולא כמדת מלכי אדמה כשהוא עוסק במלחמה פונה עצמו מכל עסקים ואין בו כח לעשות זו וזו:

⁵(יא) מי כמכה באלם ה' מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא:

⁶רש"י טו יא: נורא תהלות - יראוי מלהגיד תהלותיך פן ימעטו כמ"ש לך דומיה תהלה:

⁷(יב) נטית ימינך תבלעמו ארץ:

⁸רש"י טו יב: תבלעמו ארץ - מכאן שזכו לקבורה בשכר שאמרו ה' הצדיק:

⁹רש"י טו יז: מכון לשבתך - מקדש של מטה מכוון כנגד כסא של מעלה אשר פעלת

¹⁰(יז) תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פעלת ד' מקדש ד' כוננו ידיך:

¹¹Artscroll, Overview to the Song of Songs, pg. xl:

ושם מביא את המדרש: אמר משה: באז חטאתי שמרתי "ומאז באתי לדבר אל פרעה הרע לעם הזה", באז אני אומר שירה

¹²דעת תבונות – הנהגת היחוד שעל ידו יתגלה יחודו

¹³רב צדוק הכהן רסיסי לילה - אות ה: שירה הוא רק כשמכיר הנוכח כענין ראתה שפחה וכו' אז נפתח פיהם לומר שירה.

rest of creation¹. The Jews opened their mouths, and, in complete harmony, became instruments of G-d's revelation, all singing the same words.

We carry something of that song with us in all generations. אז ישיר (future tense) – the song that they sang then caused them to continue singing in all generations. We have a name for the Shabbos on which the Jews crossed the Red Sea: it is called Shabbos Shira.

¹ספר שם משמאל פרשת בשלח - שנת תרע"ח והנה ברש"י אז ישיר משה וגו' עלה בלבו שישיר וכן עשה וכו'. וכל המפרשים דקדקו מה אתא לאשמעינן ומי לא ידע שאי אפשר שיהיו אומרים השירה בלתי שעלה על לבם תחילה. וכבר אמרנו לפרש שגוף אמירת השירה אין לחשוב להם לישראל לזכות שהרי לא מהם הי', אלא שכינה מדברת מתוך גרונם, וע"כ התכוונו כולם כאחד מלה במלה שאפי' בנבואה אמרו ז"ל (סנהדרין פ"ט.) אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד, ומוכרח לומר ששכינה מדברת מתוך גרונם. וע"כ השוו משה ובנ"י, כלומר כשם שמרע"ה שכינה מדברת מתוך גרונם תמיד כן הי' לישראל בעת השירה ... וכל שבח ישראל שבשירה זו הי' הערכת לבם שעלה בלבם שישיר, ולפי הערכת לבם באותה מדה היתה שכינה מדברת מתוך גרונם: ... ולפי האמור יתבאר שהירידה לים שהיא בחי' אמונה היתה בלילה, אבל השירה ובכללה הערכת הלב לשירה כמעין הנובע שהיא בחי' אמת היתה ביום: